

Talousarvioaloite TAA 101/2025 vp

Tiina Elo vihr

Talousarvioaloite momentin 30.10.42 perusteluiden muuttamisesta ja määrärahan lisäämisestä turkistarhauksesta luopumiseen (10 000 000 euroa)

Eduskunnalle

Turkistarhaus aiheuttaa turkiseläimille laajaa, tarpeetonta kärsimystä. Turkistarhoilla eläimet elävät pienissä häkeissä vailla mahdollisuutta lajityypilliseen käyttäytymiseen. Tarhauksen seurauksena eläimille kehittyy sairauksia ja käyttäytymisen häiriöitä.

Terveysturvallisuuden kannalta turkistarhoihin liittyvät riskit ovat tulleet ilmeisiksi lisääntyneen pandemiariskin myötä. Asiantuntijat ovat toistuvasti varoittaneet, että turkistarhat aiheuttavat merkittävän riskin uusien epidemioiden ja pandemioiden syntymiselle.

Turkistarhoja oli vuonna 2020 Suomessa yhteensä 762. Määrä on ollut laskussa jo pitkään. 80 prosenttia suomalaisista vastustaa nykymuotoista turkistarhausta. Kansalaisaloite turkistarhauksen hallitun alasajon puolesta (KAA 5/2024 vp) keräsi yli 100 000 allekirjoitusta on parhaillaan eduskuntakäsittelyssä.

Turkisala on suurissa kannattavuusongelmissa. Turkisten kysyntä on vähentynyt ja maailmalla lukuisat vaatevalmistajat ja muotitalot kieltäytyvät kokonaan turkisten käyttämisestä. Monet maat Euroopassa ovat lakkauttaneet turkistarhauksen ja esimerkiksi Ruotsissa vaatimukset eläinten hyvinvoinnin lisäämisestä ovat johtaneet turkistarhauksen lakkaamiseen kannattamattomana. Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen (EFSA) on vahvistanut lausunnossaan syksyllä 2025, että turkiseläinten hyvinvoinnin takaaminen häkkikasvatuksessa on mahdotonta, ja siksi nykymuotoinen turkiseläinten häkkikasvatus tulisi lopettaa.

Turkisalan loppuminen Suomessa on turkisten laskevan kysynnän ja eläinten oikeuksien kannatuksen vuoksi joka tapauksessa edessä tulevaisuudessa. Turkistarhauksen hallittu alasajo tulisi-kin aloittaa mahdollisimman pian, jotta siirtymä ja turkistarhauksen lakkautus olisi turkistuottajille mahdollisimman oikeudenmukainen. Siirtymän helpottamiseksi alalle tulee tarjota tukea ja apua siirtymässä.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta muuttaa momentin 30.10.42 perusteluja siten, että määrärahaa voidaan käyttää turkistarhauksesta luopumisen tukeen ja lisää momentille kyseiseen käyttötarkoitukseen 10 000 000 euroa.

Talousarvioaloite TAA 101/2025 vp

Helsingissä 3.10.2025

Tiina Elo vihr